

Louen vesiosuuskunnan vesilaitoksen terveydensuojelulain mukainen hyväksyminen / olennainen muutos / Riskienhallintasuunnitelman hyväksyminen

YTERJOLJ 16.12.2025 § 86

Valmistelija

Terveystarkastaja Eija Jokinen, 0400363790

Janne Jurva ja Reijo Kaarninen Louen vesiosuuskunnasta ovat ilmoittaneet Louen vesiosuuskunnan toiminnan olennaisesta muutoksesta vesilaitoksen hyväksymishakemuksella, jonka liitteenä on verkostokartta ja varautumissuunnitelma. Hakemus on allekirjoitettu 24.4.2025.

Terveydensuojelulain 18 § :n mukaan talousvettä toimittavan laitoksen on haettava toiminnan hyväksymistä, jos vedenottoa tai vedenkäsittelyä laajennetaan tai muutetaan olennaisesti tai jos veden laadussa tai jakelussa tapahtuu talousveden laadun kannalta olennaisia muutoksia. Muutosta koskeva hakemus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan muuttamista. Talousvettä toimittavan laitoksen on pidettävä vedenjakelualuetta koskevat tiedot ajan tasalla terveydensuojelulain (763/1994) 18 a §:n mukaan. Vedenjakelualan rajausta koskeva tieto on ylläpidettävä aluemaisessa paikkatietomuodossa laitoksilla, joiden vedenjakelualueilla toimitetaan vettä vähintään 10 m³ vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin (STM:n asetus 1532/2015, iso talousvesiasetus). Valvira on ohjeistanut paikkatietoaineiston lähettämisen.

Em. asetuksen mukaisen laitoksen on myös laadittava riskienhallintasuunnitelma. Suunnitelma tulee tehdä yhteistyössä terveydensuojeluviranomaisen sekä muiden riskienhallinnan kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Riskienhallintasuunnitelma huomioidaan toiminnanharjoittajan omavalvonnassa ja talousveden laadun viranomaisvalvonnassa.

Louen vesiosuuskunta on perustettu v.1969. Vesilaitos on ollut STM:n asetuksen 401/2001 mukainen vesilaitos, jonka mukaisesti sitä on myös valvottu. Valvontasuunnitelman mukaisessa tarkastuksessa on todettu laitoksen jakaman veden määrän olevan niin suuri, että laitos nousee ison talousvesiasetuksen mukaiseksi vesilaitokseksi. Pohjavedenotto pysyy samana ja vettä otetaan sieltä noin 26 000 m³/vuosi. Syksyllä 2025 ympäristöterveysvalvontaa on tiedotettu uuden valvontatutkimusohjelman teon yhteydessä, että vesiosuuskunta myy talousvettä Palokosken vesiosuuskunnalle. Em. lisäksi vesiosuuskunnat ovat sopineet osuuskuntien toimintojen yhdistymisestä 1.1.2026 alkaen, jonka vuoksi Louen vesiosuuskunnan vedenjakeluala laajenee. Uusi valvontatutkimusohjelma ja riskienhallintasuunnitelma ovat tekeillä. Varautumissuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Lapin ELY-keskus ja Lapin AVI ovat ilmoittaneet, etteivät lausu muutoksesta.

Louen vesiosuuskunnan vesilaitokselle on tehty aiemmin valvontatutkimusohjelma 2018-2022. Ohjelman toteuttamista on jatkettu vuosina 2023-2025. Toiminnan riskejä on arvioitu samassa asiakirjassa. Näiden asiakirjojen päivitys on aloitettu yhdessä ympäristöterveysvalvonnan kanssa ja ne valmistuvat 31.1.2026 mennessä.

Sovelletut oikeusohjeet:

Terveydensuojelulaki (763/1994)
Terveydensuojeluasetus (1280/1994)
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laadusta ja valvonnasta sekä rakennusten vesilaitteistojen riskienhallinnasta (1352/2015)
Valtioneuvoston asetus talousveden tuotantoketjun riskienhallinnasta ja omavalvonnasta (7/2023)
Vedenjakelualueiden paikkatietoaineistot ja niiden toimittaminen Dnro 34216/2023
Hallintolaki (434/2003)
Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan maksutaksa (5.3.2022 § 24)

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Jaosto hyväksyy Louen vesiosuuskunnan olennaisen muutoksen terveydensuojelulain 18 §:n mukaisesti ja toteaa, että laitosta valvotaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1352/2015 mukaisesti. Valvontatutkimusohjelma ja riskienhallintasuunnitelma tulee esittää terveydensuojeluviranomaiselle 31.1.2026 mennessä. Uuden vedenjakelualueen rajauksen paikkatietoaineistot tulee lähettää Suomen ympäristökeskukseen Valviran ohjeen mukaisesti.

Päätös toimitetaan tiedoksi vesiosuuskunnalle, Rovaniemen ympäristönsuojeluviranomaiselle, Lapin aluehallintoviranomaiselle sekä Lapin ELY-keskukseen.

Päätöksestä peritään Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan maksutaksan mukainen maksu 335 €.

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.

YTERJOLJ 19.05.2026
6760/11.02.01.00/2025

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Eija Jokinen

Louen vesiosuuskunta on laatinut talousveden riskienhallintasuunnitelman vastaamaan laitoksen nykyistä toimintaa. Suunnitelman laadintaan ovat osallistuneet toiminnanharjoittajan edustaja ja ympäristöterveysvalvonnan edustaja. Lisäksi suunnitelmaa on kommentoinut elinvoimakokeskuksen ylitarkastaja. Rovaniemen ympäristönsuojelu ei osallistunut suunnittelupalaveriin, mutta kommentoi asiaa suullisesti.

Terveydensuojelulain 19 a §:n mukaan talousvettä toimittavien laitosten on laadittava ja pidettävä ajan tasalla suunnitelma riskienhallintaa varten (riskienhallintasuunnitelma). Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on terveydensuojelulain 20 §:n mukaan hyväksyttävä em. suunnitelma. Vesilaitoksen riskienhallintasuunnitelma on laadittu Pienten vesilaitosten

riskienhallintasuunnitelma -työkalua käyttäen. Se täyttää standardin SFS-EN 15975-2 vaatimukset ja kattaa koko vedentuotantoketjun.

Riskienarvioinnin perusteella vesilaitos on listannut tunnistetut riskit sekä niiden hallintakeinot ja toimenpiteet. Arviointiprosessin ja hallintakeinojen jälkeen vesilaitokselle jäi jäännösriskeiksi vain vähäisiä riskejä, joiden riskitaso oli matala. Riskinarviointia päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään kuuden vuoden välein. Jatkossa se tarkastetaan viranomaisvalvonnan suunnitelmallisten tarkastusten yhteydessä.

Talousvesiasetuksen mukaan vedenjakelualueelle, jolle talousvettä toimittava laitos toimittaa vettä, on laadittava valvontatutkimusohjelma. Valvontatutkimusohjelma on päivitetty vastaamaan nykyistä toimintaa. Vesilaitokselle on laadittu jo aiemmin häiriötilannesuunnitelma.

Vedenjakelualueen vektorimuotoista paikkatietoa ei ole vielä päivitetty ja lähetetty Suomen ympäristökeskukselle ja terveydensuojeluviranomaiselle.

Liite

Louen vesisuuskunnan riskiraportti

Sovelletut oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki (763/1994)

Terveydensuojeluasetus (1280/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laadusta ja valvonnasta sekä rakennusten vesilaitteistojen riskienhallinnasta (1352/2015)

Valtioneuvoston asetus talousveden tuotantoketjun riskienhallinnasta ja omavalvonnasta (7/2023)

Hallintolaki (434/2003)

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan maksutaksa (7.2.2026 § 19)

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto hyväksyy Louen vesiosuuskunnan vesilaitoksen riskienhallintasuunnitelman terveydensuojelulain 20 §:n mukaisesti. Suunnitelman hyväksymisestä peritään ympäristöterveysvalvonnan maksutaksan mukaisesti 170 euroa.

Jaosto muistuttaa, että terveydensuojelulain 19 a §:n mukaan talousvettä toimittavan laitoksen on otettava riskienhallintasuunnitelma huomioon omavalvonnassa ja toimitettava se Lupa- ja valvontavirastolle, elinvoimaketukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Lisäksi talousvettä toimittavan laitoksen on ylläpidettävä vedenjakelualueen raja-alue vektorimuotoisena paikkatietona, jossa vedenjakelualue on tallennettu aluekohteena. Tiedot rajauksesta on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston erikseen määrittelemällä tavalla kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ja Suomen ympäristökeskukselle, joille on myös vuosittain ilmoitettava rajauksen muutoksista.

Pöytäkirja pidetään kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös
